

— A murit, îngăimă locotenentul Razman. Trebuie să fi murit. De patru zile nu se mișcă și ai zice că s-a transformat într-o statuie de sare.

— Vreți să mă duc să văd? se oferi unul dintre soldați, convins că zelul lui îi putea aduce gradul de caporal. Căldura a mai scăzut...

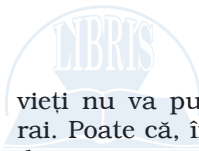
Refuză de câteva ori în timp ce-și aprindea pipa cu ajutorul unei brichete cu fitil gros și lung, o brichetă de marinar, cele mai practice în acele ținuturi cu nisip și vânt.

— N-am încredere în acest *targuí*, spuse. Nu vreau să te omoare pe întuneric.

— Dar nu putem sta aici toată viața, îi atrase atenția celălalt. Mai avem apă pentru trei zile.

— Știu, încuviință. Măine, dacă nu se întâmplă nimic, o să trimit câte un om din fiecare punct. N-o să risc prosteste.

Dar când rămase singur se întrebă dacă riscul cel mai mare nu era tocmai această așteptare, făcând jocul *targuí*-ului, incapabil să-i ghicească intențiile, pentru că nu accepta ideea că s-ar fi hotărât să se lase ucis de căldură și de sete fără să lupte. Din câte știa despre Gacel Sayah, era unul dintre ultimii tuaregi cu adevărat liberi, un nobil *inmouchar*, aproape un prinț între cei din neamul lui, în stare să ajungă și să se întoarcă din „pământurile pustii“ și capabil, de asemenea, să înfrunte o armată ca să răzbuie o jignire. Nu era logic ca un asemenea om, simțindu-se încolțit, să se hotărască să moară. Sinuciderea nu exista în mintea tuaregilor, așa cum, în general, nu exista în mintea majorității mahomedanilor, care știau că cel ce atentează contra propriei sale

vieți nu va putea năzui niciodată să ajungă în rai. Poate că, în realitate, fugarul nu era un credincios cucernic, ca mulți alții din poporul său, și respecta doar în parte vechile tradiții, dar chiar și așa, nu și-l închipuia trăgându-și un glont, tăindu-și venele de la mâini sau lăsându-se mistuit de soare și de sete.

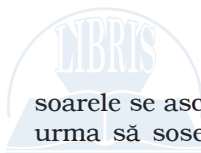
Avea un plan, de asta era sigur. Un plan machiavelic și în același timp foarte simplu, unde trebuiau să aibă un rol important elementele ce îl înconjurau și pe care un *targuí* învățase să le utilizeze în folosul lui încă înainte de a se naște, dar, oricât își storcea creierii, nu reușea să-l ghicească. Presimțea că profită de oboseala oamenilor săi și a lui însuși și de convingerea că nici o ființă omenească nu poate răbda atâta vreme într-un asemenea cuptor, fără să bea. Se juca, insuflându-le în suflet, aproape în subconștient, siguranța că supraveghează un cadavru, ceea ce făcea să le scadă vigilența, fără ca măcar să-și dea seama. În acel moment avea să li se scurgă printre degete ca o fantomă și să dispară înghițit de imensitatea deșertului.

Era un raționament logic și era pe deplin conștient de acest lucru, dar chiar când era convins că nu se poate înșela, își amintea de insuportabila căldură pe care trebuise s-o îndure când coborâse în salină, calcula câtă apă trebuie să consume o ființă umană, oricât de *targuí* ar fi fost, ca să rămână în viață într-un asemenea loc și înțelegea că toate supozițiile lui se prăbușeau și că nu exista nici cea mai mică speranță ca fugarul să mai fie în viață.

— A murit, își repetă încă o dată, furios pe el însuși și pe neputința lui. Nemernicul ăsta ticălos trebuie să fi murit!

Dar Gacel Sayah nu murise.

Nemișcat, la fel de nemișcat cum stătuse timp de patru zile și aproape patru nopți, privea cum

soarele se ascunde în zare, anunțând întunericul urma să sosească aproape brusc, și înțelese că aceea era noaptea în care, în cele din urmă, trebuia să acționeze.

Mintea lui părea să iasă la suprafață dintr-o ciudată somnolență în care se străduise să se scufunde în mod conștient, cu speranța că va deveni o ființă neanimată: o plantă lăptoasă, o piatră din *erg*, un grăunte de sare printre milioanele de grăunți din *sebhka*, învingând astfel nevoia de a bea, de a transpira și chiar de a urina.

Se simțea de parcă porii pielii i s-ar fi închis, vezica n-ar mai fi comunicat cu exteriorul, iar sângele i s-ar fi transformat într-o pastă groasă și lentă, care circula în ralanti, pompăt de o inimă ce-și redusese la minim pulsațiile.

Pentru asta trebuise să nu mai gândească, să nu-și mai amintească și să nu-și mai imagineze, pentru că știa că trupul și mintea depind inexorabil una de alta, și simplul fapt de a-și aminti de Laila, de a se gândi la o fântână cu apă limpede sau de a visa că a scăpat din acel iad făcea ca inima lui să bată dintr-odată mai repede, anihilând nevoia lui de a se transforma într-un „om-piatră“.

Dar reușise, și acum se trezea dintr-o lungă cumpănă, contempla amurgul și își punea mintea la lucru deșteptând-o din somn, pentru ca, la rândul ei, să-i pună corpul în mișcare, să facă să curgă sângele și fiecare din mușchii săi să-și redobândească forța și flexibilitatea de care aveau nevoie.

Când se lăsă întunericul și avu certitudinea că nimeni nu-l putea vedea, începu să se miște: întâi o mână, apoi cealaltă, iar la sfârșit picioarele și capul, ca să se târască afară din adăpostul lui și să se ridice în picioare, trebuind să se sprijine de cadavrul cămillei, care, după cum observă, începuse să emane o duhoare acră și pătrunzătoare.

Își caută *gerba* și apelă încă o dată la toată voința lui că să înghită lichidul verzui și respingător ce

curgea, aproape gros acum, de parcă ar fi fost mai degrabă albuș de ou amestecat cu fiere. Apoi își scoase pumnalul încovoiat, desprinse șaua și tăie cu forță pielea de pe cocoșa cămilei, extrăgând grăsimea albicioasă, un seu rece care în curând avea să se strice, dar pe care îl mestecă, conștient că era singurul aliment ce-i putea reda forțele.

Chiar și după moarte, fidelul său animal îi făcea un ultim serviciu: sânge din venele sale, apă din stomacul său și prețioasa lui rezervă de grăsime pentru a-și redobândi forțele.

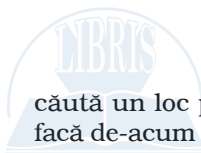
După o oră, când noaptea era neagră, îi aruncă o ultimă privire de recunoștință, își luă armele și *gerba* cu apă și porni la drum, fără grabă, spre vest.

Își scosese tunica albastră, lăsând-o la vedere doar pe cea de dedesubt, și era o pată albă alunecând în tăcere pe întinderea albă, și nici când apăru luna, ce avea deja o mică mușcătură de umbră în contur, nu putea fi văzut de la mai mult de douăzeci de metri.

Zări taluzul când primii tântari își făceau simțită prezența și se înfășură complet în turban, acoperindu-și ochii cu *litham*-ul și lăsând faldurile veșmintelor să se târască pe jos ca să împiedice insectele să intre și să-l ciupească de glezne.

Zumzăiau cu milioanele, amenințători, mai puțin, bineînțeles, decât în amurg sau în zori, dar impresionanți prin număr și ferocitate, și trebui să plesnească pe brațe și pe gât, căci erau atât de mulți și așa de mari, încât unii reușiră să-l piște chiar și prin haine.

Simți clar cum crusta de sare începe să se subțieze și să devină tot mai periculoasă sub picioarele lui, dar înțelese că pe întuneric nu putea face altceva decât să se încredințeze lui Alah și să aștepte ca El să-i conducă pașii, așa că oftă ușurat când simți contactul dur al primei bucăți de stâncă desprinse din vârful taluzului și

căută un loc pe unde să se cațere, fără să-și mai facă de-acum griji, căci oricum avea destule – dacă pune sau nu piciorul pe un cuib de scorpioni.

La vreo trei sute de metri în stânga lui găsi locul potrivit pentru urcuș și, când își iți capul spre imensitatea *erg*-ului și o ușoară adiere de vânt îi atinse fața, se prăbuși pe nisip, epuizat, binecuvântându-l pe Creator că-i îngăduise să scape din capcana de sare, deși avusese un moment în care fusese pe punctul să-și piardă încrederea, convins că n-o să reușească niciodată.

Se odihni o bună bucată de vreme, încercând să uite de bâzâitul țânțarilor, apoi se târî metru cu metru, cu răbdarea unui cameleon care pân-dește o găză, până se îndepărtă aproape o jumătate de kilometru de marginea salinei.

Nu se ridică nici măcar cu o palmă peste nivelul pietrelor și nici când un mic șarpe țâșni în goană sub ochii lui nu schiță vreun gest.

Se întoarse cu fața spre cer și observă stelele, calculând cât mai era până în zori. Căută apoi în jurul lui și găsi locul potrivit: trei metri pătrați de pietriș mare, aproape complet înconjurat de mici stânci negre. Scoase hangerul și începu să scormonească în liniște, îndepărtând cu grijă nisipul, până săpă o groapă de lungimea unui om, adâncă de două palme. Se lumina de ziuă când intră în ea, și prima rază de soare alunecă peste pustiu când terminase să se acopere cu pietriș, lăsându-și descoperiți doar ochii, nasul și gura, care, în cele mai grele ceasuri ale dimineții și serii, aveau să fie protejate de umbra a doi bolovani mari.

Oricine ar fi putut urina la trei metri distanță, fără să bănuiască măcar că acolo, chiar sub picioarele lui, se ascundea un om.

În fiecare dimineață, când jeepul se apropia din nou de *sebhka*, s-ar fi spus că două sentimente

duceau o luptă feroce în forul său interior: teama de a zări figura nemișcată în același loc și teama de a nu o mai zări.

În fiecare dimineață, pe locotenentul Razman îl încerca mai întâi o senzație de furie și nepuțință, ce-l determina să-l blesteme cu glas tare pe acel împuțit de „Fiu al Vântului“ care încerca să-și bată joc de el, și în fiecare dimineață își dădea seama că, în fond, în adâncul sufletului, se simțea mulțumit văzând că nu se înșelase în privința *targui*-ului.

— Trebuie să ai mult curaj ca să te hotărăști să mori de sete în loc să ajungi la pușcărie, recunosc. Mult curaj... Și cu siguranță că a murit.

Prin radio, îi ajunsese vocea impacientată a sergentului Malik:

— A plecat, domnule locotenent...

Se simțea că e furios.

— De aici, totul pare neschimbat, dar sunt sigur că a scăpat.

— Unde? răspunse prost dispus. Unde se poate duce un om fără apă și fără cămilă? Sau aia nu e o cămilă?

— Ba da. Este, încuviință celălalt. Și ceea ce se vede alături pare un om, dar poate fi și o momâie.

Făcu o pauză.

— Cu respect, cer permisiunea de a mă duce să-l caut.

— De acord, acceptă fără chef. În noaptea asta.

— Acum!

— Ascultă sergent! replică, străduindu-se ca glasul să-i sune cât mai autoritar posibil. Eu comand aici. O să plecați pe înserat, și vreau să fiți înapoi când se luminează. E clar?

— Foarte clar, domnule...

— Și pentru dumneata, Ajamuk?

— Am auzit, domnule locotenent.

— Saud?

— O să trimit un om la căderea serii.